



Bruxelles, den 9.4.2025
COM(2025) 159 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om godkendelse af Europa-Kommissionens indgåelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

EU og Schweiz er tæt knyttet til hinanden fra et økonomisk, historisk, kulturelt, socialt og politisk perspektiv. EU er Schweiz' største handelspartner, og Schweiz er EU's fjerde største handelspartner. Der bor over 1,5 millioner EU-borgere i Schweiz og lige under 450 000 schweizere i EU. Hver dag krydser flere hundrede tusinde grænsearbejdere grænsen mellem EU og Schweiz i begge retninger.

EU og Schweiz er knyttet til hinanden gennem flere bilaterale aftaler. Schweiz deltager i EU's indre marked gennem aftalerne om fri bevægelighed for personer, landtransport, luftfart, handel med landbrugsprodukter og gensidig anerkendelse i forbindelse med overensstemmelsesvurderinger¹. Gennem aftalen mellem Den Europæiske Union, Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om Det Schweiziske Forbunds associering i gennemførelsen, anvendelsen og udviklingen af Schengenreglerne er Schweiz også et associeret Schengenland. Under covid-pandemien blev samarbejdet om grænseoverskridende sundhedstrusler mellem EU og Schweiz øget.

Schweiz har også traditionelt været en stærk partner inden for forskning og innovation. Landet har samarbejdet med Den Europæiske Union om en lang række EU-finansieringsprogrammer med primært fokus på forskning, innovation og uddannelse. Siden 1987 har schweiziske universiteter og landets private sektor deltaget aktivt i EU's rammeprogrammer for forskning og innovation. Samme år trådte den første bilaterale aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde i kraft. Schweiz er fortsat dybt engageret i forskellige europæiske initiativer, herunder Den Europæiske Organisation for Nuklear Forskning (CERN), Den Europæiske Rumorganisation, Det Europæiske Samarbejde om Videnskab og Teknologi (COST) og Eureka. Schweiz var også associeret med Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram i perioden 2014-2020 og deltog i aktiviteter vedrørende det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling i perioden 2014-2020 på grundlag af associeringsaftalen med Horisont 2020 og Euratom². Desuden var Schweiz tidligere medlem af EU's Erasmusprogram³.

Selv om forbindelserne mellem EU og Schweiz er tætte, er de også præget af flere langvarige strukturelle problemer. For at løse disse problemer førte EU og Schweiz mellem 2014 og 2021 forhandlinger om en institutionel rammeaftale. Den institutionelle rammeaftale ville også have skabt en forvaltningsramme for yderligere aftaler vedrørende det indre marked, i hvilke Schweiz er part, herunder aftaler, som Rådet allerede havde givet bemyndigelse til at føre forhandlinger om, bl.a. om fødevarerikkerhed (2003 og 2008) og el (2006). Derudover

¹ Aftalen om luftfart, aftalen om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej, aftalen om fri bevægelighed for personer, aftalen om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering og aftalen om handel med landbrugsprodukter, som alle blev undertegnet den 21. juni 1999 (EFT L 114 af 30.4.2002, s. 1).

² Aftale om videnskabeligt og teknologisk samarbejde mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab og Det Schweiziske Forbund hvorved Det Schweiziske Forbund associeres til Horisont 2020 — rammeprogrammet for forskning og innovation og til forsknings- og uddannelsesprogrammet for Det Europæiske Atomenergifællesskab, som komplementerer Horisont 2020, og hvorved der fastsættes regler for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i ITER-aktiviteterne, der udføres af Fusion for Energy (EUT L 370 af 30.12.2014, s. 3).

³ Aftale mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Schweiz om etablering af et samarbejde inden for undervisning og uddannelse som led i ERASMUS-programmet (EFT L 332 af 3.12.1991, s. 52).

ville den have sikret forvaltningsrammen for den aftale om sundhed, som Rådet i 2008 gav bemyndigelse til at føre forhandlinger om.

De forhandlende parter nåede frem til en aftale om et udkast til en institutionel rammeaftale på teknisk niveau i november 2018. Forbundsrådet afviste at godkende udkastet, og forhandlingerne om de øvrige aftaler gik derfor i stå, da både Rådet i sine konklusioner af 19. februar 2019 og Europa-Parlamentet i sin henstilling af 26. marts 2019 gjorde indgåelsen af nye aftaler om adgang til det indre marked eller forbedrede vilkår i henhold til gældende aftaler betinget af, at den institutionelle rammeaftale blev indgået. Den 26. maj 2021 besluttede Det Schweiziske Forbundsråd ensidigt at afslutte forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale. Schweiz' ensidige beslutning bragte det bilaterale samarbejde inden for forskning, innovation og uddannelse til midlertidigt ophør.

Efter sammenbruddet i forhandlingerne om den institutionelle rammeaftale indledte Europa-Kommissionen og Schweiz sonderende drøftelser i marts 2022 for at drøfte de fremtidige forbindelser. Disse drøftelser førte til en fælles forståelse, som beskriver begge parter politiske forståelse af vejen frem mod kommende forhandlinger og komponenterne i og parametrene for en vidtrækkende forhandlingspakke samt ønskede mål for og løsninger på centrale institutionelle og sektorbestemte spørgsmål. Den sonderende proces bekræftede begge parter stærke interesse i at puste nyt liv i deres samarbejde inden for forskning, innovation og uddannelse. I den forbindelse bekræftede den fælles forståelse hensigten om som en del af den bredere pakke at etablere en retlig ramme, der gør det muligt for Schweiz at deltage i den nuværende FFR for 2021-2027 og senere generationer af EU-programmer, herunder rammeprogrammerne for forskning og innovation, programmet for et digitalt Europa og Erasmus+. Desuden bekræftede den fælles forståelse begge parter hensigt om at genoptage forhandlingerne om gennemførelsen af den eksisterende GNSS-aftale mellem EU og Schweiz (Galileo og EGNOS) og indlede drøftelser om Schweiz' deltagelse i Copernicuskomponenten i EU's rumprogram.

Den fælles forståelse blev godkendt af Det Schweiziske Forbundsråd og Europa-Kommissionen i november 2023. Begge parter forpligtede sig til at bruge den som grundlag for at søge deres forhandlingsmandater og noterede sig deres ambition om at afslutte forhandlingerne i løbet af 2024.

Den 20. december 2023 vedtog Kommissionen derfor en henstilling med henblik på Rådets afgørelse om bemyndigelse til forhandlinger om den brede pakke af foranstaltninger, der blev indkredset og defineret under de sonderende drøftelser. Det overordnede mål med disse forhandlinger var at modernisere og styrke de bilaterale forbindelser mellem EU og Schweiz, sikre fair konkurrence mellem EU-virksomheder og schweiziske virksomheder, der opererer på det indre marked, og beskytte EU-borgernes rettigheder i Schweiz, herunder forhindre forskelsbehandling mellem borgere fra forskellige medlemsstater. Det vil gøre det muligt for borgere, virksomheder og forskere på begge sider fuldt ud at drage fordel af den geografiske nærhed, de fælles værdier og økonomiske forbindelser mellem EU og Schweiz. Parallelt hermed udførte Forbundsrådet det tilsvarende forberedende arbejde fra schweizisk side. Efter afslutningen af de relevante processer i Schweiz vedtog Rådet for Den Europæiske Union den 12. marts 2024 en afgørelse om bemyndigelse af Kommissionen til at indlede forhandlinger om den brede pakke af foranstaltninger sammen med detaljerede forhandlingsdirektiver.

Forhandlingsdirektiverne bekræftede, at Kommissionen som en del af pakken bør forhandle om en selvstændig aftale, der skitserer de generelle vilkår og betingelser for Schweiz' deltagelse i EU-programmer. Denne aftale bør sikre en rimelig balance mellem Schweiz'

bidrag og de fordele, der opnås ved deltagelse i disse programmer, samt fastlægge betingelserne for deltagelse, herunder beregningen af de finansielle bidrag til hvert af disse programmer og deres administrative omkostninger. Protokollerne for Schweiz' associering med specifikke EU-programmer bør indeholde en liste over programmer, som Schweiz deltager i for hver generation af programmer. I henhold til forhandlingsdirektiverne bør aftalen også give mulighed for Schweiz' fremtidige associering med andre EU-programmer gennem en eller flere protokoller, som vil blive vedtaget efter en forenklet procedure af et blandet udvalg, der er nedsat i henhold til aftalen.

Forhandlingerne om den brede pakke blev indledt den 18. marts 2024 af Europa-Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, og den daværende formand for Det Schweiziske Forbund, Viola Amherd. Kommissionen førte forhandlingerne i samråd med Rådet, herunder Rådet for Almindelige Anliggender, og EFTA-Gruppen, som var udpeget af Rådet i sin egenskab af særligt udvalg til i bistå i forhandlingerne med Schweiz. Der er blevet taget behørigt hensyn til Europa-Parlamentets beslutning af 4. oktober 2023, og Kommissionen har holdt Europa-Parlamentet behørigt underrettet om forhandlingsprocessen i overensstemmelse med artikel 218, stk. 10, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF).

Efter ni måneders intense forhandlinger bebudede Kommissionens formand, Ursula von der Leyen, og præsident Viola Amherd den 20. december 2024 en vellykket afslutning af drøftelserne om alle elementer i den brede pakke. Den brede pakke omfatter ajourføringen af de fem aftaler, som allerede giver Schweiz adgang til EU's indre marked⁴: en ny aftale om fødevarerikkerhed, der vil etablere et fælles fødevarerikkerhedsområde, som dækker alle dimensioner af fødevarerikæden, en ny aftale om sundhed, der vil gøre det muligt for Schweiz at deltage i EU-mekanismer og -organer, der håndterer alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler, navnlig Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme og systemet for tidlig varsling og reaktion, en ny aftale om elektricitet, der vil gøre det muligt for Schweiz at deltage i EU's indre marked for elektricitet, en ny aftale om Schweiz' permanente og rimelige finansielle bidrag til økonomisk og social samhørighed i Unionen, der afspejler graden af partnerskab og samarbejde mellem parterne, og en ny aftale, der vil give Schweiz mulighed for at deltage i flere EU-programmer, som er åbne for associering af tredjelande, nemlig Horisont Europa, Euratomprogrammet, ITER/F4E (Fusion for Energy), programmet for et digitalt Europa og Erasmus+ samt EU4Health, som er et program, hvis formål er at supplere det samarbejde, der er fastsat i en sundhedsaftale mellem EU og Schweiz, som de to partnere forhandlede om som led i samme brede pakke. Ud over ovennævnte elementer omfatter den brede pakke også en særskilt protokol om parlamentarisk samarbejde.

Selv om aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer (aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer ("aftalen")) udgør en integrerende del af den bredere pakke, der blev forhandlet mellem de to partnere i 2024, har Kommissionen besluttet at fremskynde henstillingen om at godkende indgåelse af aftalen med henblik på at påbegynde aftalens midlertidige anvendelse, jf. artikel 18, hvis den undertegnes inden den 15. november 2025, med virkning fra den 1. januar 2025. Samtidig berører undertegnelsen og den midlertidige anvendelse af aftalen forud for dens

⁴ Aftalen om luftfart, aftalen om godstransport og personbefordring med jernbane og ad landevej, aftalen om fri bevægelighed for personer, aftalen om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurdering og aftalen om handel med landbrugsprodukter, som alle blev undertegnet den 21. juni 1999 (EFT L 114 af 30.4.2002, s. 1).

indgåelse ikke tilgangen med den brede pakke, som er fastsat i den fælles forståelse og bekræftet af Rådets forhandlingsdirektiver, eftersom aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer indeholder en udløbsklausul, ifølge hvilken den midlertidige anvendelse af aftalen ophører, hvis Schweiz ikke afslutter de procedurer, der er nødvendige for pakkens ikrafttræden inden udgangen af 2028. Desuden er indgåelsen af aftalen tiltænkt som en del af den bredere pakke omfattende andre vigtige aftaler, som var genstand for de forhandlinger, der blev ført i 2024.

Da aftalen omfatter Schweiz' deltagelse i EU-programmer i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, ledsages denne henstilling af et forslag om undertegnelse og midlertidig anvendelse af aftalen for så vidt angår spørgsmål henhørende under nævnte traktat.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Indholdsmæssigt svarer aftalen om Schweiz' deltagelse i EU-programmer til andre aftaler, som Den Europæiske Union har indgået i de seneste år med partnere såsom Det Forenede Kongerige, New Zealand og Canada, og den er derfor i overensstemmelse med Unionens politik på området.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Aftalen, som er en del af en bred pakke af aftaler mellem EU og Schweiz, respekterer fuldt ud traktaterne og bevarer Unionens retsordens integritet og autonomi. Den fremmer Unionens værdier, mål og interesser og sikrer sammenhæng i, virkning af og kontinuitet i dens politikker og foranstaltninger.

Schweiz' deltagelse i EU-programmer vil fuldt ud overholde de basisretsakter, der definerer programmerne, og de eksisterende EU-forordninger vedrørende finansiel forvaltning såsom finansforordningen.

2. RETSGRUNDLAG

Euratomtraktatens artikel 101 udgør et specifikt retsgrundlag for forhandling og indgåelse af internationale aftaler med tredjelande, som medfører forpligtelser for Det Europæiske Atomenergifællesskab. Derfor er det specifikke retsgrundlag for indgåelse af aftalen for så vidt angår spørgsmål henhørende under Det Europæiske Atomenergifællesskabs kompetence Euratomtraktatens artikel 101, stk. 2.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant

- **Høringer af interessenter**

Ikke relevant

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Ikke relevant

- **Konsekvensanalyse**

Ikke relevant

- **Målrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant

- **Grundlæggende rettigheder**

Ikke relevant

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

I den finansieringsoversigt, som fremlægges sammen med denne henstilling, redegøres der for de anslåede budgetmæssige virkninger.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Ikke relevant

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Aftalen fastsætter den retlige ramme for Schweiz' deltagelse i EU-programmer og sikrer en rimelig balance med hensyn til bidrag og ydelser. Den sikrer også, at Schweiz ikke tillægges nogen beslutningskompetence i forbindelse med de programmer, som Schweiz deltager i.

Aftalen fastsætter betingelserne for beregning af de finansielle bidrag til de enkelte programmer og deres administrationsomkostninger og garanterer Unionens ret til at sikre en forsvarlig økonomisk forvaltning og beskytte Unionens finansielle interesser.

Aftalen fastsætter også andre betingelser for deltagelse i EU-programmer såsom bestemmelser om mobilitet for personer, der deltager i gennemførelsen af disse EU-programmer. Aftalen indeholder betingelserne for suspension af Schweiz' deltagelse i EU-programmer og opsigelse af aftalen. Den indeholder også bestemmelser, der sikrer, at disse tilfælde ikke påvirker de retlige forpligtelser, der er indgået med schweiziske enheder.

Aftalen finder midlertidig anvendelse med tilbagevirkende kraft fra den 1. januar 2025, hvis den undertegnes inden den 15. november 2025, med det formål at indlede samarbejdet på de områder, der er omfattet af aftalen, på den dato, der er fastsat for hvert program.

Protokol I dækker Schweiz' deltagelse i Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram, der supplerer Horisont Europa-programmet, fra den 1. januar 2025. Protokol I dækker også deltagelse i Horisont Europa, programmet for et digitalt Europa og Erasmus+.

Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram (2021-2025)⁵ er et supplerende finansieringsprogram til Horisont Europa, som omfatter nuklear forskning og innovation. Det

⁵ Rådets forordning (Euratom) 2021/765 af 10. maj 2021 om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram for perioden 2021-2025, som komplementerer

anvender de samme instrumenter og regler for deltagelse som Horisont Europa. Protokollen indeholder også en bestemmelse om forlængelse af dens anvendelse til at omfatte efterfølgeren til Euratomprogrammet for perioden 2026-2027 på samme vilkår og betingelser.

Ud over de specifikke vilkår og betingelser for deltagelse i begge forskningsprogrammer indeholder protokollen klausuler om gensidighed og åben videnskab. Den indeholder desuden bestemmelser om en justeringsmekanisme og en automatisk korrektionsmekanisme, der skal anvendes på Horisont Europa. Med hensyn til Schweiz' deltagelse i Euratomprogrammet fastsættes det i protokollen, at der ikke anvendes nogen tilpasningsmekanisme og automatisk korrektionsmekanisme, mens den fordelingsnøgle, der skal anvendes i 2025, 2026 og 2027 til beregning af det operationelle bidrag til deltagelse i Euratomprogrammet, vil være 95,4 % af den fordelingsnøgle, der er fastsat i aftalen.

Protokol II indeholder bestemmelser om Schweiz' deltagelse i det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling. Schweiz deltager som associeret tredjeland i Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram som medlem af F4E fra den 1. januar 2026 og i den periode, hvor F4E er etableret. Schweizisk medlemskab af F4E gør schweiziske enheder berettiget til at konkurrere i offentlige udbudsprocedurer for F4E og ITER og indebærer deltagelse i forvaltningen af F4E.

Teksten til aftalen forelægges Rådet sammen med denne henstilling.

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om godkendelse af Europa-Kommissionens indgåelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 101, stk. 2,

under henvisning til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den 12. marts 2024 bemyndigede Rådet Kommissionen til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om en bred pakke af foranstaltninger vedrørende de bilaterale forbindelser med Det Schweiziske Forbund, der omfatter institutionelle bestemmelser og statsstøttebestemmelser i og om nødvendigt specifikke tilpasninger af aftalerne mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund på områder, der vedrører det indre marked, en aftale om Schweiz' deltagelse i EU-programmer og en aftale, der danner grundlag for Schweiz' permanente bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle mellem regionerne¹. Rådet havde også bemyndiget Kommissionen til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om nye aftaler om elektricitet, sundhed og fødevarerikkerhed, om Schweiz' deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet og Den Europæiske Unions Jernbaneagentur og om ændring af aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om lufttransport for at muliggøre cabotage.
- (2) Kommissionen har på Unionens vegne ført forhandlinger om en bred pakke af aftaler, der omfatter en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer ("aftalen") samt protokoller om institutionel bistand, statsstøtte og om ændring af bestemmelser for aftaler mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund på områder, der vedrører det indre marked, som Schweiz deltager i, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om Schweiz' regelmæssige finansielle bidrag til mindskelse af de økonomiske og sociale forskelle i Den Europæiske Union, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om sundhed, en aftale mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund om elektricitet, en protokol til aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund om handel med landbrugsprodukter om oprettelse af et fælles fødevarerikkerhedsområde og en aftale mellem Den Europæiske Union og Det

¹ Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2024/995 af 12. marts 2024 om bemyndigelse til at indlede forhandlinger med Det Schweiziske Forbund om institutionelle bestemmelser i aftaler mellem Den Europæiske Union og Det Schweiziske Forbund vedrørende det indre marked, om en aftale om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer og om en aftale, der danner grundlag for Det Schweiziske Forbunds faste bidrag til Unionens samhørighed (EUT L 2024/995 af 26.3.2024).

Schweiziske Forbund om vilkårene og betingelserne for Det Schweiziske Forbunds deltagelse i Den Europæiske Unions Agentur for Rumprogrammet.

- (3) Aftalen omfatter anliggender, der henhører under Det Europæiske Atomenergifællesskabs ("Fællesskabets") kompetence, nemlig associeringen med Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram og det europæiske fællesforetagende for ITER. Aftalen bør derfor indgås på Fællesskabets vegne for så vidt angår anliggender henhørende under traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Euratomtraktaten").
- (4) Kommissionens indgåelse på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne for så vidt angår anliggender henhørende under Euratomtraktaten af aftalen bør godkendes. Aftalen bør indgås samtidig med andre elementer i pakken og som en integreret del af pakken.
- (5) Med henblik på at udvide samarbejdet fastsættes det i aftalen, at parterne skal anvende aftalen midlertidigt i overensstemmelse med deres respektive interne procedurer og lovgivning fra den 1. januar 2025, medmindre datoen for undertegnelsen ligger efter den 15. november 2025, i hvilket tilfælde parterne anvender aftalen midlertidigt fra den 1. januar 2026.
- (6) Aftalen bør derfor også anvendes midlertidigt af Fællesskabet for så vidt angår anliggender henhørende under Euratomtraktaten.
- (7) Den midlertidige anvendelse bør være tidsbegrænset som fastsat i aftalen og ophøre senest den 31. december 2028, hvis Schweiz på denne dato ikke har afsluttet de interne procedurer, der er nødvendige for ikrafttrædelsen af flere aftaler i den brede pakke.
- (8) Undertegnelsen, den midlertidige anvendelse og indgåelsen af aftalen for så vidt angår anliggender henhørende under traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde er underlagt en særskilt procedure i henhold til nævnte traktat —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kommissionens indgåelse på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer, herunder bestemmelserne om midlertidig anvendelse, godkendes for så vidt angår spørgsmål henhørende under Euratomtraktaten².

Artikel 2

Inden indgåelsen undertegnes aftalen for så vidt angår anliggender henhørende under Euratomtraktaten, og den anvendes midlertidigt i overensstemmelse med aftalens artikel 18 med forbehold af gensidighed³.

² Teksten til aftalen offentliggøres i EUT L ..., s. .

³ Den dato, fra hvilken aftalen anvendes midlertidigt, offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

*På Rådets vegne
Formand*

FINANSIERINGSOVERSIGT, KUN INDTÆGTSSIDEN
FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAG, SOM ALENE INDVIRKER PÅ
BUDGETTETS INDTÆGTSSIDE

1. FORSLAGETS BETEGNELSE

Henstilling med henblik på Rådets afgørelse om godkendelse af Europa-Kommissionens indgåelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Schweiz på den anden side om Det Schweiziske Forbunds deltagelse i EU-programmer, deltagelse i aktiviteterne under det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling og i Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram for Det Europæiske Atomenergifællesskab.

2. BUDGETPOSTER

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto): 6 0 1 2 — Den internationale termonukleare forsøgsreaktor (ITER) – formålsbestemte indtægter

Budgetteret beløb for det pågældende år:

(kun i tilfælde af formålsbestemte indtægter):

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

Hele artikel 01 04 01

Hele artikel 01 01 03 (01 01 03 01, 01 01 03 02, 01 01 03 03)

Budgetpost 20 XX Europa-Kommissionens administrative udgifter

Indtægtspost (kapitel/artikel/konto): 6 0 1 0 — **Euratom** — formålsbestemt indtægt

Budgetteret beløb for det pågældende år:

(kun i tilfælde af formålsbestemte indtægter):

Indtægterne henføres til følgende udgiftspost (kapitel/artikel/konto):

Hele artikel 01 01 02 (01 01 02 01, 01 01 02 02, 01 01 02 03, 01 01 02 11, 01 01 02 12, 01 01 02 13)

Artikel 01 03 01

Artikel 01 03 02

Artikel 01 03 03

Budgetpost 20 XX Europa-Kommissionens administrative udgifter

3. FINANSIELLE VIRKNINGER¹

- Forslaget har ingen finansielle virkninger
- Forslaget har ingen finansielle virkninger for udgifterne, men har finansielle virkninger for indtægterne.
- Forslaget har finansielle virkninger for formålsbestemte indtægter

¹ Alle tal for årene 2026 og 2027, som er anført i dette afsnit, er vejledende og svarer til de seneste foreliggende skøn.

Der er tale om følgende virkninger:

i mio. EUR (3 decimaler)

| Indtægtspost | Virkninger for indtægterne | XX-måneders periode fra dd/mm/åååå (hvis det er relevant) | 2025 |
|--------------|----------------------------|---|-----------------|
| 6 0 1 2 | foreligger ikke | | foreligger ikke |

i mio. EUR (3 decimaler)

| Efter foranstaltningens iværksættelse | | | |
|---------------------------------------|-----------------|--------|--------|
| Indtægtspost | 2025 | 2026 | 2027 |
| 6 0 1 2 | foreligger ikke | 40,371 | 31,707 |

i mio. EUR (3 decimaler)

| Udgiftspost | 2025 | 2026 | 2027 |
|-------------|-----------------|--------|--------|
| Artikler | foreligger ikke | 39,195 | 30,488 |
| 01 04 01 | | | |
| 01 01 03 | | | |
| 20 XX | foreligger ikke | 1,176 | 1,219 |

i mio. EUR (3 decimaler)

| Indtægtspost | Virkninger for indtægterne | XX-måneders periode fra dd/mm/åååå (hvis det er relevant) | 2025 |
|--------------|----------------------------|---|--------|
| 6 0 1 0 | 42,046 | 36 måneder fra 1.1.2025 | 13,566 |

i mio. EUR (3 decimaler)

| Efter foranstaltningens iværksættelse | | | |
|---------------------------------------|--------|--------|--------|
| Indtægtspost | 2025 | 2026 | 2027 |
| 6 0 1 0 | 13,566 | 13,915 | 14,564 |

i mio. EUR (3 decimaler)

| Udgiftspost | 2025 | 2026 | 2027 |
|--|--------|--------|--------|
| Artikel 01 01 02, 01 03 01, 01 03 02, 01 03 03 | 13,236 | 13,510 | 14,004 |
| 20 XX | 0,331 | 0,405 | 0,560 |

4. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Ifølge artikel 325 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde skal Kommissionen bekæmpe svig og enhver anden ulovlig aktivitet, der skader Unionens finansielle interesser. At forebygge og afsløre svig er derfor en generel forpligtelse for alle Kommissionens tjenestegrene i forbindelse med deres daglige aktiviteter, der involverer anvendelse af ressourcer.

Enhver form for svig eller uregelmæssigheder vedrørende EU-midler har navnlig en negativ virkning på Kommissionens omdømme og på gennemførelsen af EU's politikker. Kommissionens nuværende strategi til bekæmpelse af svig (COM(2019) 196) blev vedtaget den 29. april 2019 og erstatter strategien fra 2011. Der er tale om et politikdokument, der fastsætter Kommissionens prioriteter i bekæmpelsen af svig med henblik på den flerårige finansielle ramme 2021-2027. De primære målsætninger i strategien fra 2019 er at 1) "sikre en bedre forståelse af svigmønstre, svindlerprofiler og systemiske sårbarheder i forbindelse med svig, der skader EU-budgettet" (dataindsamling og analyse) og 2) "optimere koordineringen, samarbejdet og arbejdsgangene i forbindelse med bekæmpelsen af svig, navnlig mellem Kommissionens tjenestegrene og forvaltningsorganer" (koordinering, samarbejde og processer). Strategien ledsages af en handlingsplan, som blev revideret i juli 2023, og som ligesom forgængeren har til formål at styrke alle dele af cyklussen for bekæmpelse af svig: forebyggelse, afdækning, efterforskning og korrektion.

De vejledende principper og mål i strategien til bekæmpelse af svig fra 2019 er:

- nultolerance for svig
- bekæmpe svig som en integreret del af den interne kontrol
- omkostningseffektiv kontrol
- professionel integritet og kompetence hos EU-ansatte
- gennemsigtighed med hensyn til, hvordan EU-midlerne bruges
- forebyggelse af svig, navnlig beskyttelse af udgiftsprogrammer mod svig
- effektiv undersøgelseskapacitet og rettidig udveksling af oplysninger
- hurtig korrektion (herunder inddrivelse af svigagtigt tilegnede midler og retlige/administrative sanktioner)
- godt samarbejde mellem interne og eksterne aktører, navnlig mellem EU og de ansvarlige nationale myndigheder og blandt tjenestegrene hos alle berørte EU-institutioner og -organer
- effektiv intern og ekstern kommunikation om bekæmpelse af svig.

Aftalens artikel 11-14 indeholder detaljerede bestemmelser om forsvarlig økonomisk forvaltning, som også omfatter foranstaltninger til bekæmpelse af svig. Disse foranstaltninger skal gælde horisontalt for at sikre beskyttelsen af EU's finansielle interesser i forbindelse med samtlige EU-programmer eller -aktiviteter omfattet af fremtidige protokoller, der potentielt vedtages af det fælles udvalg under aftalen med henblik på at associere Schweiz med en række EU-programmer eller -aktiviteter. De finder også anvendelse på protokoller, da protokoller og bilag udgør en integrerende del heraf.

Navnlig indeholder aftalens artikel 11 og 12 bestemmelser om de nødvendige detaljer og processer, ligesom den giver organerne mulighed for fejlfri udførelse af opgaver for at beskytte EU's finansielle interesser (Europa-Kommissionen eller andre personer, der er bemyndiget af Europa-Kommissionen, herunder Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), Den Europæiske Revisionsret og Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO)). I forbindelse med gennemførelse af programmer og aktiviteter, der er omfattet af aftalens protokol(ler), er princippet det samme: EU's finansielle interesser skal beskyttes ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger, herunder foranstaltninger vedrørende forebyggelse, opdagelse, korrektion og undersøgelse af uregelmæssigheder, herunder svig, vedrørende tilbagesøgning af tabte, uberettiget udbetalte eller ukorrekt anvendte midler og, hvor det er relevant, vedrørende pålæggelse af administrative sanktioner.

I henhold til finansforordningen skal personer eller enheder, som modtager EU-midler, samarbejde fuldt ud om at beskytte Unionens finansielle interesser, give Kommissionen, OLAF og Revisionsretten de fornødne rettigheder og den fornødne adgang og sikre, at tredjeparter, der er involveret i gennemførelsen af EU-midler, giver tilsvarende rettigheder; Som udtrykkeligt fastsat i aftalens artikel 11, stk. 4, kan gennemgange og revisioner også foretages efter, at protokollens anvendelse suspenderes, aftalens anvendelse opphører, eller aftalen afsluttes.

Aftalen sikrer, at OLAF kan foretage administrative undersøgelser, herunder kontrol og inspektion på stedet, på Det Schweiziske Forbunds område hos en schweizisk enhed, der er part i en relevant finansieringsaftale, eller en schweizisk enheds tredjepart, der gennemfører finansieringsaftalen i henhold til en kontrakt, i overensstemmelse med og i det omfang det er fastsat i den relevante finansieringsaftale og andre gældende kontrakter. Europa-Kommissionen og OLAF skal udføre deres opgaver på Det Schweiziske Forbunds område i overensstemmelse med schweizisk ret.

Gennemgange og revisioner kan foretages af EU-tjenestemænd, navnlig tjenestemænd fra Europa-Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret, eller af andre personer, der er bemyndiget hertil af Europa-Kommissionen. Europa-Kommissionen eller andre personer, der er bemyndiget hertil af Europa-Kommissionen, skal udføre deres opgaver på Det Schweiziske Forbunds område i overensstemmelse med schweizisk ret.

De schweiziske myndigheder samarbejder i overensstemmelse med gældende internationale samarbejdsinstrumenter med de myndigheder i Unionen eller i medlemsstaterne, der er kompetente med hensyn til efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger, der skader Unionens finansielle interesser, herunder domfældelse af formodede gerningsmænd og medvirkende til de pågældende strafbare handlinger. Anmodninger, der indgives i henhold til gældende internationale samarbejdsinstrumenter, kan i givet fald omfatte anmodninger i

forbindelse med efterforskning eller retsforfølgning af EPPO. Dette giver mulighed for samarbejde med EPPO som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2017/1371 af 5. juli 2017 om strafferetlig bekæmpelse af svig rettet mod Den Europæiske Unions finansielle interesser.

Desuden indeholder aftalen bestemmelser om en effektiv mekanisme til at sikre håndhævelse af Kommissionens afgørelser på Det Schweiziske Forbunds område.

5. ANDRE BEMÆRKNINGER

Metoden til beregning af Det Schweiziske Forbunds finansielle bidrag på tværs af EU-programmer er fastlagt i artikel 7 i aftalen om finansielle betingelser og i aftalens bilag I om bestemmelser om finansiell gennemførelse. Uanset aftalens artikel 7, stk. 7, er den fordelingsnøgle, der skal anvendes undtagelsesvist i årene 2025, 2026 og 2027 til beregning af det operationelle bidrag til deltagelse i Euratomprogrammet, 95,4 % af den fordelingsnøgle, som er defineret i denne aftales artikel 7, stk. 6 (artikel 10, stk. 3, i protokol I og artikel 5, stk. 2, i protokol II).